

گفت‌وگو با مهندس عباس سرشار زاده-مدیرعامل شرکت حریر سمنان و عضو هیئت مدیره انجمن صنایع نساجی ایران

اشاره:

مهندس سرشارزاده ابراز می‌کند: «اگر بخواهیم امسال را با سال گذشته مورد مقایسه قرار دهیم، می‌توان گفت وضعیت صنعت نساجی در سال ۱۴۰۱، علی‌رغم تغییرات فراوانی که پشت سر گذاشت، خوب بود. البته به این معنی نیست که همه در شرایط خوبی به سر می‌برند بلکه آن دسته از واحدهای صنعتی و تولیدی که توانستند خود را با نوسانات شدید فصلی سال ۱۴۰۱ تطبیق دهند، طبعاً فشارهای چندان جدی متحمل نشدند و سال خوبی را سپری کردند اما کارخانه‌هایی که در شرایط موجود نتوانستند تصمیم‌گیری‌های سریع انجام دهند یا سازمان چابکی نداشتند سال چندان موفقی را پشت سر نگذاشتند، به خصوص در فصل زمستان که با قطع گاز و برق زمان تولیدشان کاهش پیدا کرده بود. متن کامل این مصاحبه از نظرتان می‌گذرد:

تهیه و تنظیم: مینا بیانی

سالی خوب برای صنعت نساجی کشور

۴ در هفته‌های پایانی سال ۱۴۰۱ قرار داریم، امسال برای صنعتگران نساجی چگونه سپری شد؟

۱۴۰۱، سال بسیار خاصی بود و می‌توان امسال را به چهار فصل با اتفاقات مختلف تقسیم‌بندی نمایم. فصل اول (بهار) با افزایش ۶۰ درصدی دستمزدها روبرو بودیم که تأثیر روانی خود را در شروع سال گذاشت، سپس با شروع ماه رمضان، ماه‌های فروردین و اردیبهشت برای گردش کار چندان مطلوب نبود اما با توجه به توان مصرف‌کنندگان (که ناشی از افزایش دستمزد بود) و بالا رفتن نسبی توان خرید مصرف‌کننده، بازار رونق خوبی گرفت و اغلب کارخانه‌ها توانستند رکود ماه‌های اول و دوم را در سومین ماه جبران نمایند.

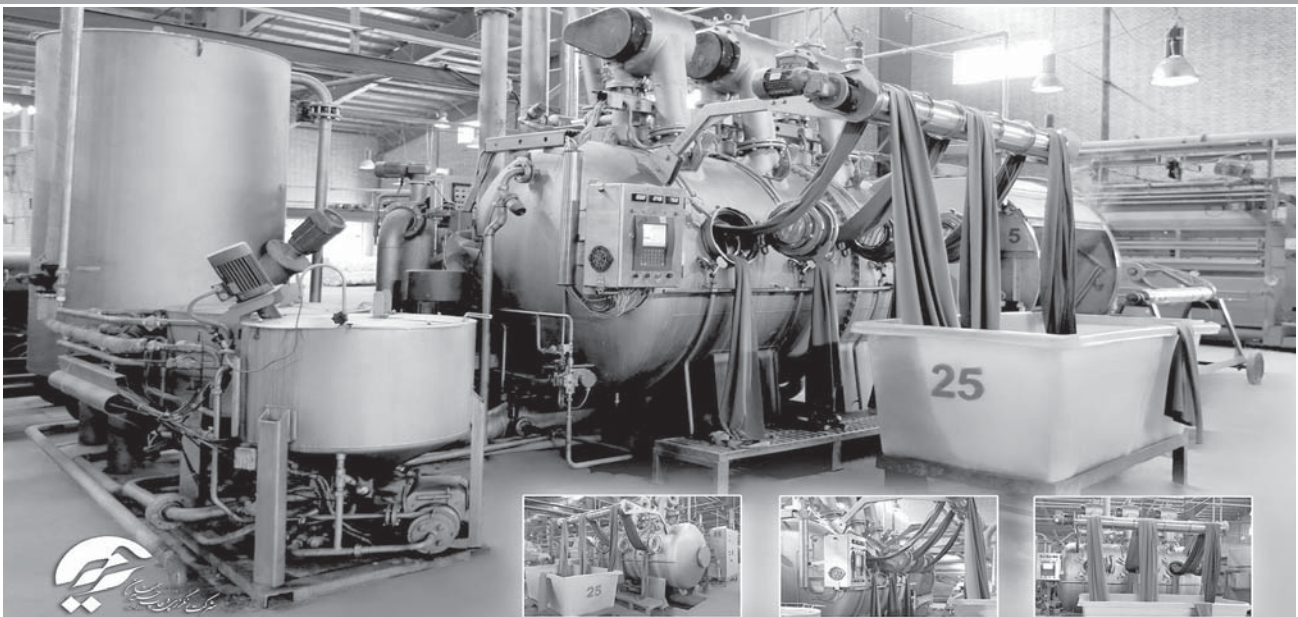
با فرا رسیدن تابستان، بحث از بین رفتن دلار ۴۲۰۰ تومانی و حذف یارانه‌ها مطرح شد و همراه با این شوک جدید به بازار، شاهد تورم سنگینی در تابستان بودیم.

این تورم ناشی از افزایش قیمت‌ها، نوعی تقاضای مصنوعی (نه توسط مصرف‌کننده بلکه از سوی سیستم توزیع) در بازار به وجود آورد و ادامه تابستان، پس از شوکی که در شروع حذف دلار ۴۲۰۰ تومانی پیش آمد، بار دیگر اواسط مرداد و شهریورماه بازار با رونق قابل توجهی روبرو شدیم.

اواسط شهریور و درست زمانی که تمام صنعتگران و تولیدکنندگان از وضعیت نسبتاً مطلوب بازار خرسند بودند، مشکلات سیاسی ناشی از فوت مهسا امینی به وجود آمد و جو ملتهب سیاسی، فضای انتهای فصل دوم و سومین فصل سال را تیره کرد.

عدم خرید در بازار و فروشگاه‌ها و همچنین ناراحتی و روحیه غمگین مردم در فصل پاییز باعث شد پاییز ۱۴۰۱ برای کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی، دشوار و پرچالش سپری شود. حجم تولیدات کاهش پیدا کرد، بخش عمده‌ای از نخ‌های مصرفی کارخانه‌های ریسندگی در انبارها باقی ماند، واحدهای بافندگی تعطیل کردند، بخش رنگرزی و تکمیل از دسترسی مناسب به پارچه بازماندند و بازاری هم نداشتند تا محصولات خود را عرضه نمایند.

در شروع زمستان که فضای سیاسی کشور آرام‌تر و به فضای خرید شب عید نزدیک شد، مجدداً بازار از

رونق خوبی برخوردار گردید و تا امروز در وضعیت عادی و مناسبی به سر می‌برد. در مجموع اگر بخواهیم امسال را با سال گذشته مورد مقایسه قرار دهیم، می‌توان گفت وضعیت صنعت نساجی در سال ۱۴۰۱، علی‌رغم تغییرات فراوانی که پشت سر گذاشت، خوب بود. البته به این معنی نیست که همه در شرایط خوبی به سر می‌برند بلکه آن دسته از واحدهای صنعتی و تولیدی که توانستند خود را با نوسانات شدید فصلی سال ۱۴۰۱ تطبیق دهند، طبعاً فشارهای چندان جدی متحمل نشدند و سال خوبی را سپری کردند اما کارخانه‌هایی که در شرایط موجود نتوانستند تصمیم‌گیری‌های سریع انجام دهند یا سازمان چابکی نداشتند سال چندان موفق را پشت سر نگذاشتند، به خصوص در فصل زمستان که با قطع گاز و برق زمان تولیدشان کاهش پیدا کرده بود و حجم تولید را هم به سختی توانستند در حداکثر میزان قرار دهند.

«تأثیر ناآرامی‌های اخیر بر بازار تولید و فروش محصولات نساجی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ اثرات این ناآرامی‌ها کوتاه مدت بود و به نظر نمی‌رسد در حال حاضر تولید، بازاریابی و فروش با مشکل خاصی روبرو باشند. مردم مشغول خرید شب عید هستند، رونق خوبی در بازار مشاهده می‌شود و واحدهای تولیدی و صنعتی پس از کاهش نسبی قطع گاز به سرعت در حال رفع عقب ماندگی خود

هستند به طوری که با افزایش حجم تولید مواجهیم. فعلاً اثری از ناآرامی‌ها برای سال جدید مشاهده نمی‌شود. کارخانه‌های ریسندگی نخ‌های موجودی خود را به اصطلاح پاس کرده‌اند و امیدوارند سال ۱۴۰۲ را با موفقیت و بهره‌وری قابل توجه شروع کنند. افزایش نرخ ارز در اواخر بهمن و اوایل اسفندماه، تقاضای بازار برای خرید کالا را افزایش داده است و بار دیگر بحث افزایش قیمت‌ها، شبکه توزیع را به فعالیت واداشته که اگر از قبل موجودی در شبکه تولید باقی مانده، تحویل بگیرد و برای مصرف‌کننده با قیمت‌های قبلی ارسال نماید. چون تورم دلار ۵۰ هزار تومانی هنوز به روی کالاها تأثیری ندارد طبعاً مصرف‌کننده بابت خرید کالاها نگران نیست لذا بازار در شرایط آرامی به سر می‌برد و اثری از ناآرامی‌های پاییز مشاهده نمی‌شود.

«تحلیل شما از شرایط فعلی بخش‌های

رنگرزی، چاپ و تکمیل کشور چیست؟ به طور کلی وضعیت واحدهای رنگرزی و تکمیل، چندان نامطلوب نیست. مهم‌ترین مشکل فعالان این بخش، کمبود پارچه است که کارخانه‌های بافندگی به دلیل مشکلاتی که در قیمت تمام شده دارند، تمایلی برای نوسازی و بازسازی ماشین‌آلات خطوط تولید از خود نشان نمی‌دهند؛ این امر باعث دشواری در تهیه و تأمین پارچه باکیفیت مطلوب شده

که بتوان عملیات تکمیل مناسبی به روی آن اجرا و به بازار کرد.

در این شرایط شرکت‌هایی که محصولات باکیفیت تولید می‌کنند در عرضه کالاهای خود با هیچ مشکلی مواجه نمی‌شوند و تقاضا برای محصولاتشان همچنان پابرجاست.

در حال حاضر شرایط واحدهای رنگرزی و تکمیل، مساعد و مطلوب است هرچند در بخش بافندگی شاید این وضعیت چندان مناسب نباشد.

به نظر می‌رسد واحدهای تولید پوشاک از شرایط موجود چندان راضی نیستند این در حالی است که علی‌رغم ممنوعیت واردات پوشاک و عدم محدودیت در واردات پارچه، باید شاهد رونق خوبی در صنعت پوشاک باشیم ولی چرا برخی از تولیدکنندگان پوشاک از شرایط فعلی ابراز نارضایتی می‌کنند؟

فکر می‌کنم مشکل اصلی در ساختار قیمت برندهاست. به عبارت بهتر برندهای داخلی که از خروج برندهای خارجی بسیار خوشحال و راضی بودند امروز با این معضل مواجهند که قیمت محصولاتشان با توان مالی مصرف‌کننده فاصله بسیاری دارد.

مصرف‌کنندگان ترجیح می‌دهند پوشاک مورد نیاز خود را خارج از فروشگاه‌های برندها بخرند که در آن تفاوت قیمت‌ها چشمگیر است. نکته دیگر این که مقدار توزیع برندهای پوشاک تولید داخل با حجم تقاضای موجود در بازار قابل مقایسه نیست لذا خوش‌بینی اولیه برندهای داخلی مبنی بر انحصار

بازار پوشاک ایران در غیاب برندهای معتبر خارجی، از بین رفته به طوری که برخی در حال کاهش تعداد فروشگاه‌های عرضه مستقیم هستند زیرا اغلب این فروشگاه‌ها استیجاری هستند و طبعاً با کاهش فروش، توان پرداخت اجاره‌های سنگین را ندارند. اما آن دسته از تولیدکنندگان پوشاک که برندهای چندان مشهور و شناخته شده‌ای نیستند و به فعالیت در شبکه توزیع سنتی ادامه می‌دهند، در شرایط بهتری به سر می‌برند و از وضعیت رضایت دارند.

وضعیت تولید و بازار واحدهای بافندگی نخ‌های پنبه‌ای را چگونه مشاهده می‌کنید؟ در خصوص تهیه و تأمین پنبه برای صنعتگران نساجی چه چالش‌ها و محدودیت‌هایی وجود دارد؟

با توجه به افزایش ظرفیت کارخانجات ریسندگی در سیستم پنبه‌ای طی سه سال گذشته، میزان موجودی پنبه داخلی قابل مقایسه با بخش واردات نیست. طبعاً باید واردات کمک کند تا کارخانه‌های ریسندگی داخلی بتوانند حجم تولید خود را منطقی نمایند و وضعیت مناسبی برایشان به وجود آید. در سال گذشته پنبه ازبکستان با مشکل وارداتی روبرو بود ولی امسال با ورود پنبه از تاجیکستان (و بعضاً از برزیل) وضعیت واردات پنبه، مناسب است و هیچ محدودیتی در این زمینه وجود ندارد. نکته مهم این است که فضایی که بعضی واحدهای ریسندگی برای افزایش قیمت به وجود می‌آورند با

منطق وارداتی که به سهولت انجام می‌شود، تناسب ندارد! اما به هر حال دلار ۵۰ هزار تومانی، زمینه برای ورود کالای قاچاق را دشوارتر و در مقابل فضای رقابت برای بازار داخلی را سهل‌تر می‌کند. همچنین امکان پاسخگویی به نیاز بازار توسط تولیدات داخلی افزایش می‌یابد به همین دلیل علی‌رغم تولید نخ و الیاف پنبه به میزان کافی، افزایش قیمت نخ در حال اجراست آن هم به دلیل افزایش تقاضایی که برای شب عید شکل گرفته است.

به نظرم تورم سنگینی که برای سال ۱۴۰۲ پیش‌بینی می‌شود ناشی از افزایش قیمت مواد اولیه (نخ پنبه‌ای) و بالا رفتن حقوق و دستمزدهاست و شرایط بهار ۱۴۰۲ را مانند بهار ۱۴۰۱ سپری خواهیم کرد با این تفاوت که ماه رمضان همزمان با تعطیلات عید نوروز است و در اردیبهشت، سال توزیع را زودتر شروع خواهیم کرد.

در مجموع سال آینده را برای سیستم نخ پنبه‌ای کشور سال دشواری پیش‌بینی نمی‌کنم هم نخ و الیاف فراوان است و هم تقاضا برای پارچه پنبه‌ای قابل توجه می‌باشد لذا از این نظر مشکلی در صنعت نساجی وجود ندارد.

در مورد فعالیت‌های حریر سمنان، پروژه‌ها و اقدامات جدید آن توضیحاتی ارائه فرمایید.

سال گذشته یک پروژه بافت در حریر سمنان اجرا شد و همچنان ادامه دارد. فعالیت‌هایی برای ارتقای کیفیت محصولات در بخش رنگری مد نظر قرار

گرفته که امیدوارم تا پایان سال پروژه توسعه‌ای و کیفیتی که در سال ۱۴۰۲ برای آن برنامه‌ریزی کرده‌ایم، راه‌اندازی شود تا محصولات جدیدی به بازار ارائه نماییم که تاکنون در دستور کار حریر سمنان نبوده است.

نکته‌نهایی

نکته پایانی این که حجم بالای پارچه‌های وارداتی عمدتاً در مورد پارچه‌های صد درصد پلی‌استر است، به عبارت بهتر قیمت تمام شده ما برای تولید پارچه‌های مذکور بالاست و علت آن می‌تواند انحصار واردات الیاف پلی‌استر باشد چون کارخانه‌های پتروشیمی قیمت محصولات خود را بالاتر از نرخ‌های جهانی به بازار داخلی عرضه می‌کنند و به تبع آن قیمت الیاف و نخ پلی‌استر فیلامنت افزایش قیمتی را به واحدهای بافندگی تحمیل می‌کنند که نتیجه آن ورود پارچه‌های صد درصد پلی‌استر از خارج کشور است و محصولات داخلی فضای رقابتی را با قیمت تمام شده داخلی از دست می‌دهند.

پیشنهاد می‌کنم وزارت صمت تجدیدنظری در زمینه محدودیت‌های واردات الیاف پلی‌استر انجام دهد تا نرخ پلی‌استر با قیمت‌های جهانی همسان‌سازی شود. اگر ورود پارچه آزاد است معنا ندارد که تولیدکنندگان مواد اولیه پلی‌استر مجاز باشند با قیمت‌های دلخواه محصولات خود را بفروشند و برای ورود مواد اولیه محدودیتی به وجود آید. موفق و پیروز باشید....

